

Ustawa
z dnia 2021 r.

**o ograniczeniu wprowadzania do środowiska tworzyw sztucznych innych niż
biodegradowalne i kompostowalne**

Art. 1.

1. Przedsiębiorca, prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, zwaną dalej „jednostką handlu”, w której oferowane są torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, które nie są przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, zobowiązany jest do ograniczenia liczby tych toreb i zastąpienia ich torbami na zakupy przydatnymi do odzysku przez kompostowanie i biodegradację.

2. Ilekroć w ustawie mowa jest o:

1) tworzywem sztucznym - rozumie się przez to polimer w rozumieniu art. 3 pkt 5 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.), do którego mogły zostać dodane dodatki lub inne substancje i który może funkcjonować jako główny strukturalny składnik toreb na zakupy;

2) torbach na zakupy przydatnych do odzysku przez kompostowanie i biodegradację - rozumie się przez to torby na zakupy z uchwytami lub bez uchwytów, w tym wytworzone z tworzywa sztucznego, posiadające zdolność rozkładu fizycznego, chemicznego, termicznego i biologicznego, zapewniającą ostateczny rozkład na dwutlenek węgla, biomasę i wodę, i które nadają się do odzysku poprzez kompostowanie, o ile nie stanowi to przeszkody w ich selektywnym zbieraniu lub innych działaniach, jakim są poddawane.

3. Uznaje się, iż przedsiębiorca, o którym mowa w ust 1 dokonał ograniczenia liczby toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, jeżeli w dniu 1 lipca 2021 r. 50% liczby toreb przeznaczonych do pakowania produktów oferowanych w prowadzonej przez niego jednostce handlu stanowiąc będą torby na zakupy przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację.

4. Od dnia 1 stycznia 2022 r. zakazuje się oferowania przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację.

5. Zakaz, o którym mowa w ust. 4 nie dotyczy toreb z tworzywa sztucznego innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, przeznaczonych do pakowania

produktów oferowanych w jednostce handlu, nabytych przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 do dnia 31 grudnia 2021 r.

6. W odniesieniu do przedsiębiorcy prowadzącego jednostkę handlu, której powierzchnia sprzedaży w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, 471, 782, 1086 i 1378 oraz z 2021 r., poz. 11) nie przekracza 250 m²:

1) ograniczenie, o którym mowa w ust. 3 uznaje się za spełnione, jeżeli w dniu 1 lipca 2023 r. 50% liczby toreb przeznaczonych do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce handlu stanowić będą torby na zakupy przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację;

2) zakaz, o którym mowa w ust. 4 obowiązuje od dnia 1 stycznia 2024 r.

7. W odniesieniu do przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 6 zakaz, o którym mowa w ust. 4 nie dotyczy toreb z tworzywa sztucznego innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, przeznaczonych do pakowania produktów oferowanych w jednostce handlu, nabytych przez przedsiębiorcę do dnia 31 grudnia 2023 r.

8. W przypadku, gdy jednostki handlu, o których mowa w ust. 6 stanowią sieć handlową, do każdej z tych jednostek stosuje się ograniczenie liczby toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, o którym mowa w ust. 3, zakaz oferowania toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, o którym mowa w ust. 4, jak też dopuszcza się, zgodnie z ust. 5 oferowanie przez te jednostki toreb z tworzywa sztucznego innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, przeznaczonych do pakowania produktów jeżeli torby te zostały nabyte do dnia 31 grudnia 2021 r.

9. Uznaje się, że jednostki handlu, o których mowa w ust. 6 stanowią sieć handlową, w przypadku gdy stanowią jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L 352 z dnia 24 grudnia 2013 r., s. 1) lub prowadzone są pod wspólną marką handlową.

10. Ograniczenie liczby toreb na zakupy, o którym mowa w ust. 3 oraz ust. 6 pkt 1, jak i zakaz, o którym mowa w ust. 4 oraz ust. 6 pkt 2 nie dotyczą toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, o których mowa w art. 40a ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2020 r., poz. 1114).

11. Wymagania w zakresie przydatności do odzysku przez kompostowanie i biodegradację uważa się za spełnione w przypadku zgodności toreb na zakupy z normą PN-EN 13432:2002.

12. Oceny zgodności, o której mowa w ust. 11 dokonuje się na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemie oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2019 r. poz. 544 oraz z 2020 r., poz. 1086).

Art. 2.

1. Administracyjnej karze pieniężnej, zwanej dalej: „karą pieniężną” podlega przedsiębiorca, który:

1) wbrew przepisowi art. 1 ust. 3 oraz art. 1 ust. 6 pkt 1 nie dokonał ograniczenia liczby toreb na zakupy z tworzywa sztucznego innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, przeznaczonych do pakowania produktów oferowanych w prowadzonej przez niego jednostce handlu;

2) oferuje w prowadzonej przez siebie jednostce handlu torby na zakupy z tworzywa sztucznego inne niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację pomimo zakazu, o którym mowa w art. 1 ust. 4 oraz art. 1 ust. 6 pkt 2.

2. Kara pieniężna za czyn, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 wynosi od 10 000 zł do 250 000 zł.

3. Kara pieniężna za czyn, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 wynosi od 20 000 zł do 500 000 zł.

4. Karę pieniężną za czyny, o których mowa w ust. 1 wymierza, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor inspekcji handlowej.

5. Należności z tytułu kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa.

6. W sprawach dotyczących kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1325, 1423, 2122, 2123, z 2019 r. poz. 1520, 1553, 1655 i 2020 oraz z 2021 r. poz. 72) z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi inspekcji handlowej.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Postępujący wzrost produkcji tworzyw sztucznych wiąże się ze zwiększeniem ilości wyrobów z nich produkowanych, a tym samym nadmiernym generowaniem odpadów z tych

wyrobów. Odpady te coraz częściej są niewłaściwie zagospodarowywane w związku z czym wzrasta skala ich negatywnego oddziaływania na środowisko. W porównaniu do innych odpadów, stopień ponownego użycia i recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych jest niski. W Unii Europejskiej jedynie niecałe 30% takich odpadów poddawane jest recyklingowi.

Zgodnie z przyjętą przez Komisję Europejską strategią na rzecz tworzyw sztucznych, określoną w komunikacie Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym” (Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów (COM(2018) 28)), osiągnięcie zamkniętego obiegu w całym cyklu życia tworzyw sztucznych, wymaga rozwiązania problemu generowania coraz większych ilości odpadów z tych tworzyw oraz ich przedostawania się do środowiska. W dokumencie tym jako jeden z elementów służących realizacji wizji nowej gospodarki tworzywami sztucznymi w Europie wskazano zintensyfikowanie recyklingu tworzyw sztucznych, tak aby jego poziom był porównywalny z poziomami recyklingu innych materiałów. W treści komunikatu Komisja wyraziła również postulat w zakresie stworzenia jasnych ram prawnych w odniesieniu do tworzyw sztucznych o biodegradowalnych właściwościach. W preambule dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. U. UE L 312 z dnia 22 listopada 2008, s. 3) podniesione zostało, iż naczelnym priorytetem w gospodarce odpadami powinno być zapobieganie ich powstawaniu oraz że ponowne wykorzystanie i recykling materiałów powinny mieć pierwszeństwo przed odzyskiem energii z odpadów. W art. 11 ust. 2 tego aktu wskazano, iż przejście na europejską gospodarkę o obiegu zamkniętym o wysokim poziomie efektywnego wykorzystania zasobów, wymaga aby państwa członkowskie przyjęły środki służące do osiągnięcia szeregu celów, w tym m.in. aby do 2025 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostały zwiększone wagowo do minimum 55 %. Kolejnym istotnym zobowiązaniem w zakresie gospodarowania odpadami jest to zawarte w postanowieniach dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16 sierpnia 1999 r., str. 1, ze zm). Zgodnie z art. 5 ust. 3a tego aktu państwa członkowskie zostały zobligowane do podjęcia środków niezbędnych do zagwarantowania, by do 2035 r. wszystkie odpady nadające się do poddania recyklingowi lub innemu procesowi odzysku, w szczególności odpady komunalne, nie były przyjmowane na składowisko.

Wskazane uwarunkowania, wynikające z przytoczonych regulacji wiążą również jako państwo członkowskie Polskę, co wymaga podjęcia niezbędnych działań.

W związku z powyższym zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439, z późn. zm.) zobowiązania wynikające z regulacji unijnych transponowane zostały na grunt prawa krajowego. Zgodnie z tym aktem gminy zobowiązane zostały do osiągania odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w kolejnych latach (55% wagowo do roku 2025, docelowo zaś 65% wagowo do roku 2030), jak też ograniczenia przeznaczania odpadów biodegradowalnych do składowania.

Możliwość osiągnięcia wskazanych wartości, zarówno na gruncie Unii Europejskiej, jak też krajowym, powszechnie oceniana jest krytycznie. Wbrew przyjętym założeniom w Europie podstawowym sposobem utylizacji odpadów z tworzyw sztucznych jest odzyskiwanie energii, a następnie ich składowanie. Około 50 % tworzyw sztucznych, które zebrane zostały w celu recyklingu jest następnie wywożonych do krajów trzecich, do czego przyczynia się niemożność technologiczna ich przetwarzania, jak i względy ekonomiczne. Szacuje się, iż produkcja i spalanie tworzyw sztucznych przyczynia się w skali światowej do emisji około 400 mln ton CO₂ rocznie.

Wyznaczony na poziomie krajowym wymóg, obligujący gminy aby w roku 2020 osiągnęły poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 50% został ograniczony w odniesieniu do frakcji papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, gdyż nie zostałyby one zachowane w odniesieniu do wszystkich wytworzonych odpadów przez znaczną część gmin. W efekcie tego, w skali kraju gminy mogłyby zostać obciążone przez Inspekcję Ochrony Środowiska karami, których wysokość sięgnęłaby ok. 900 mln zł.

W takiej sytuacji osiągnięcie założonych celów staje się możliwe przy szerszym zastosowaniu recyklingu organicznego. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późn. zm.) wskazuje, iż przez recykling rozumie się także recykling organiczny polegający na obróbce tlenowej, w tym kompostowaniu, lub obróbce beztlenowej odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan. Zgodnie zaś z dyrektywą 2008/98/WE na użytek obliczania poziomu recyklingu odpadów komunalnych, ilość tych odpadów ulegających biodegradacji, poddawanych obróbce tlenowej lub beztlenowej można zaliczyć do odpadów poddanych recyklingowi, między innymi gdy w wyniku tej obróbki powstaje kompost. Oddaje to rosnące znaczenie tworzyw biodegradowalnych i kompostowalnych w systemie gospodarki zamkniętej.

Proces biodegradacji polega na poddaniu polimeru działaniom czynnika biotycznego (grzybów, bakterii lub glonów), wskutek czego dochodzi do jego degradacji, co w rezultacie prowadzi do powstania wody, dwutlenek węgla i biomasy. Cecha biodegradowalności jest właściwa produktom wykonanym z surowców pochodzących zarówno ze źródeł odnawialnych, tzw. biotworzyw, jak też ze źródeł nieodnawialnych. Podnieść należy, iż torby na zakupy wytworzone ze składników naturalnych takich jak skrobia czy rośliny strączkowe, podlegające biodegradacji, nie przestają być w świetle obowiązujących regulacji prawnych produktami wytworzonymi z tworzyw sztucznych. Przewidziane w projekcie obostrzenia nie oznaczają więc generalnego zakazu oferowania przez przedsiębiorców toreb na zakupy wykonanych z tworzyw sztucznych. Wynika to z wyżej wskazywanej specyfiki definiowania tych tworzyw na poziomie unijnym, jak i krajowym. Zgodnie bowiem z definicją tworzywa sztucznego zawartą w art. 8 pkt 15b ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1114) do tworzyw tych zaliczone zostały wszelkie polimery, a więc substancje składające się z monomerów. Do tej ostatniej kategorii zaliczają się również substancje naturalne takie jak celuloza czy skrobia, co oznacza w świetle przyjętej definicji, że polimery naturalne uznać należy za tworzywa sztuczne. Istotny w tym przedmiocie jest jednakże wymóg aby torby na zakupy mogły zostać poddane kompostowaniu. W tym miejscu należy wskazać, iż proces kompostowania jest kwalifikowanym procesem biodegradacji. Nie każde bowiem tworzywo, które jest biodegradowalne jest przydatne do kompostowania. Natomiast każde tworzywo kompostowalne jest zarazem biodegradowalne. Występuje istotna różnica w procesie degradacji tworzyw tradycyjnych i kompostowalnych, a wyróżnikiem w tym zakresie jest stopień zaawansowania procesów rozkładu i mineralizacji. Proces biodegradacji zachodzi w dłuższym horyzoncie czasowym (liczonym nawet w latach), natomiast kompostowanie prowadzi do rozkładu biologicznego w stosunkowo krótkim okresie. W tym zakresie wymóg aby w obrocie handlowym pozostały jedynie torby na zakupy, które można poddać biodegradacji i kompostowaniu jest uzasadniony, gdyż przyczyni się do większego wykorzystania biotworzyw, a więc polimerów otrzymywanych z surowców odnawialnych. Są one w największym stopniu przyjazne dla środowiska, a wytworzone z nich torby na zakupy, po ich zużyciu poddane mogą zostać recyklingowi organicznemu, a więc kompostowaniu. Torby wytworzone z tych tworzyw mogą więc funkcjonować w obiegu zamkniętym.

W celu zachowania pewności, iż oferowane torby będą spełniały kwalifikowane wymagania związane z przydatnością do kompostowania, muszą one spełniać warunki faktycznej przemiany metabolicznej w wodę, dwutlenek węgla i komórki biomasy, zgodnie z

przyjętymi wartościami, określonymi w zharmonizowanej z Dyrektywą 94/62/WE polskiej normie PN-EN 13432:2000 (ulegają procesowi biodegradacji w co najmniej 90% w okresie nie dłuższym niż 180 dni). W tym aspekcie wymóg kompostowalności wymusi wyłączenie z obrotu toreb na zakupy z tradycyjnych tworzyw sztucznych, na rzecz toreb z tzw. biopolimerów. Biopolimer otrzymywany jest z substancji naturalnych takich jak skrobia czy celuloza lub z naturalnych monomerów, powstałych jednakże w syntezie chemicznej (np. polilaktyd). W obu przypadkach otrzymywany surowiec ma pochodzenie naturalne, co tym samym oznacza, iż powstałe z niego produkty (torby na zakupy) będą charakteryzowały się niższym śladem węglowym niż tradycyjne tworzywa sztuczne (tj. polietylen, polipropylen, czy polichlorek winylu).

Dlatego też, zgodnie z projektem od dnia 1 stycznia 2022 r. przedsiębiorcy prowadzący jednostki handlu detalicznego, jak i hurtowego zobowiązani zostali do oferowania jako toreb na zakupy toreb biodegradowalnych i kompostowalnych.

W odniesieniu do mniejszych jednostek handlowych, których powierzchnia sprzedaży nie przekracza 250 m² przewidziano, iż zakaz ten będzie obowiązywał od dnia 1 stycznia 2024 r. Obrót torbami z tworzyw sztucznych generowany przez mniejsze podmioty nie jest bowiem tak intensywny, jak w przypadku supermarketów lub hipermarketów. Mniejsze sklepy mają również znacznie ograniczone zdolności adaptacyjne, gdyż ich pozycja kontraktowa jest inna niż większych podmiotów, tak więc pozyskiwanie nowych dostawców przez te sklepy wymaga więcej czasu. Jeżeli jednak jednostki handlu, których powierzchnia sprzedaży nie przekracza 250 m² tworzą sieć handlową, tj. funkcjonują jako jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L 352 z dnia 24 grudnia 2013 r., s. 1) lub prowadzone są pod wspólną marką handlową, uznano iż objęte są one postanowieniami ustawy tak jak większe jednostki handlu. Oznacza to, iż jednostki te obowiązują krótszy termin ograniczenia do oferowania liczby toreb na zakupy z tworzyw sztucznych, innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację, jak też od dnia 1 stycznia 2022 stosuje się do tych jednostek zakaz oferowania toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, innych niż przydatne do odzysku przez kompostowanie i biodegradację.

Zaproponowane w projekcie zmniejszenie liczby toreb wytworzonych z tradycyjnych tworzyw sztucznych na rzecz toreb podlegających biodegradacji i kompostowaniu, a więc wytworzonych z biotworzyw, przyniesie wymierne korzyści w wymiarze ograniczenia odpadów opakowaniowych trafiających na składowiska, jak też przyczyni się do zmniejszenia

emisji zanieczyszczeń oraz zwiększenia wartościowych dla środowiska związków organicznych.

Przyjęte rozwiązanie jest zgodne z Europejską strategią na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym. Dokument ten podkreśla pozytywne walory korzystania z produktów kompostowalnych.

Ograniczenie oferowania w jednostkach handlu toreb z tworzyw sztucznych innych niż podlegających odzyskowi przez biodegradację i kompostowanie, a końcowo zaś wstrzymanie obrotu nimi, wpisuje się w postanowienia dyrektywy 94/62/WE, która obliguje państwa członkowskie do opracowywania lub nowelizowania planów gospodarki odpadami, tak aby uwzględniały one kwestie oddziaływania na środowisko wytwarzanych odpadów i gospodarowania nimi. Ponadto produkty opakowaniowe winny być wytwarzane w sposób zapewniający jak najniższą obecność szkodliwych metali i innych substancji, tak aby ograniczyć ich negatywny wpływ na środowisko, co przyczynić ma się również do zwiększenia recyklingu odpadów opakowaniowych, a tym samym ograniczenia ostatecznego unieszkodliwiania takich odpadów. Pozwoli to na przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym.

Dyrektywa obliguje ponadto państwa członkowskie do ograniczenia wytwarzania odpadów opakowaniowych, poprzez ograniczenie liczby opakowań wprowadzanych do obrotu, jak też wskazuje limity poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 lit f tego aktu nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r. co najmniej 65 % wagowo wszystkich odpadów opakowaniowych zostanie poddane recyklingowi; przy czym w odniesieniu do odpadów z tworzyw sztucznych próg ten wynosi 50%.

Ograniczenie oraz finalnie wstrzymanie obrotu torbami na zakupy z tworzyw sztucznych innymi niż przydatne do odzysku przez biodegradację i kompostowanie jest również zasadne biorąc pod uwagę dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz. U. UE. L Nr 155 z 19 czerwca 2019 r. s. 1). W preambule tego aktu wskazane zostało, iż produkty jednorazowe z tworzyw sztucznych, powszechnie stosowane są wyrzucane po tym, jak zostały jednorazowo użyte zgodnie ze swoim przeznaczeniem i rzadko poddawane są recyklingowi, a więc łatwo stają się śmieciami. W jednym z motywów preambuły wskazano ponadto, że znaczący udział w zanieczyszczeniu powierzchni ziemi mają przedmioty z tworzyw sztucznych oraz pochodzące z nich fragmenty lub mikrodrobiny. Przewidziane w dyrektywie ograniczenia w zakresie wprowadzania do obrotu obejmują również produkty wykonane z oksydegradowalnych tworzyw sztucznych,

gdyż ten rodzaj tworzyw sztucznych nie ulega właściwej biodegradacji, a przez to przyczynia się do zanieczyszczenia środowiska mikrodrobinami, jak też nie nadaje się do kompostowania.

Proponowane rozwiązanie przyczyni się więc do redukcji zagrożeń związanych z gospodarowaniem odpadami z tworzyw sztucznych, w tym do zwiększenia znaczenia ekoprojektowania, co jest niezbędne w zakresie budowania nowoczesnej gospodarki w obiegu zamkniętym. Problem nieograniczonego obrotu torbami na zakupy z tworzyw sztucznych jest w tym w aspekcie wyjątkowo istotny, o czym świadczy chociażby konieczność objęcia opłatą recyklingową wszelkich toreb na zakupu wytworzonych z tworzyw sztucznych, z wyłączeniem toreb, których grubość nie przekracza 15 mikrometrów. Z uzasadnienia do ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, która rozszerzyła zakres stosowania opłaty recyklingowej wynika, iż ograniczenie tej opłaty jedynie do toreb lekkich, tj. o grubości ścianek do 50 mikrogramów, choć przyczyniło się do zmniejszenia powstawania odpadów z tych toreb, to spowodowało jednocześnie, iż na rynku pojawiły się nieobłożone opłatą torby o grubości nieznacznie przekraczającej powyższy próg tj. np. 51 mikrometrów, a więc produktów, które w założeniu mają być przedmiotami wielokrotnego użytku. O ile zabieg ten może w sposób rzeczywisty spowodować zmniejszenie wprowadzania do obrotu toreb z tworzyw sztucznych, to równie istotne wydaje się wymuszenie ekoprojektowania w tym zakresie. Przełoży się to bezpośrednio na redukcję wytwarzania odpadów z tych toreb, jak też spowoduje, że podczas rozkładu tych odpadów nie dojdzie do uwalniania pierwiastków chemicznych oraz gazów do atmosfery.

Ograniczenie, a w konsekwencji wyłączenie z obrotu toreb z tworzyw sztucznych innych niż przydatne do odzysku przez biodegradację i kompostowanie nie dotyczy bardzo lekkich toreb na zakupy, tj. toreb których grubość nie przekracza 15 mikrometrów, co jest zbieżne z regulacjami unijnymi odnoszącymi się do gospodarki odpadami opakowaniowymi, jak i opakowaniami.

Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe

Przewiduje się, że projektowana ustawa wywoła pozytywne skutki społeczne, polegające na uczestnictwie konsumentów w działaniach związanych z ochroną środowiska i kształtowaniem postaw proekologicznych.

Projekt ustawy wpływające na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, którzy wprowadzać będą do obrotu torby na zakupy biodegradowalne i kompostowalne, gdyż ich cena jest obecnie wyższa niż toreb wykonanych z tradycyjnych

tworzyw sztucznych. Oszacowanie tych kosztów nie jest jednak możliwe wobec braku miarodajnych danych w tym zakresie. Obecnie cena 1 kg polietylenu (LDPE) - tj. tradycyjnego tworzywa sztucznego, z którego produkowane są torby na zakupy wynosi około 7 zł/1 kg, natomiast cena polilaktydu (PLA), a więc tworzywa biodegradowalnego i kompostowalnego wynosi około 12 zł/1kg. Zatem różnica cenowa będzie więc występować również w cenie wyprodukowanych toreb z powyższych tworzyw. Przedsiębiorca nabywający wolumen 1000 toreb z tworzyw sztucznych, zapłaci za 1 sztukę torby około 25 groszy natomiast toreb kompostowalnych - około 45 groszy (co dotyczy toreb w przedziale 20-55 mikrometrów). Zatem koszt jaki poniesie przedsiębiorca nabywający 1000 sztuk toreb biodegradowalnych i kompostowalnych będzie około 200 zł wyższy niż w przypadku zakupu tej samej ilości toreb z tworzywa sztucznego.

Należy jednak zakładać, iż ceny biotworzyw, a więc również i wytworzonych z nich toreb biodegradowalnych i kompostowalnych spadną znacząco w przypadku zwiększenia skali produkcji.

Projekt generuje również wydatki po stronie podmiotów produkujących torby z tworzyw sztucznych, gdyż będą one zobowiązane do zapewnienia zgodności tych opakowań jako spełniających wymagania określone normą PN-EN 13432:2002. Obecnie usługi tego typu świadczone są przez Centralny Ośrodek Badawczo- Rozwojowy Opakowań w Warszawie, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie reorganizacji Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Opakowań (Dz. U z 2013 r., poz. 28), jak też m. in. przez DIN CERTCO, członka Niemieckiej Organizacji Standaryzacji DIN. Cena tej usługi wynosi około 15.000 euro.

Projekt nie generuje wydatków po stronie budżetu państwa.